

945 6. Nov. 1896: 1. Beh. af Lov. om Forsatterret og Kunstmønsteret. 946

Tale om en Ret af en helt anden Natur. Det er noget, jeg mener er meget heldigt, at det er slaaet fast til en Begyndelse, thi at beskytte Ejendomsretten, er noget, vi alle gerne ville, og dette, at man skal beskytte Ejendomsret, er et saa bestikkende Argument, at jeg finder, det er meget heldigt, vi have faaet det Spørgsmaalet klaret. Ogaa paa anden Maade have vi faaet klaret, hvad det egentlig er, det drejer sig om i denne Sag. S. det Andragende, vi i Dag have faaet omdelt fra Boghandlerforeningen, siger det nemlig rent ud, og joenht hen, hvad det drejer sig om i denne Sag, og hvad man ønsker. Man ønsker en Beskyttelse. Det er det, der er Kernen i dette Lovforslag. Tanken i dette Forslag om, at Danmark skal slutte sig til Berner-Konventionen, er den, at man skal staafe en Lovbeskyttelse for en Del af vores Landsmænd. Det Forslag, der foreligger her, er i Virkeligheden i Princippet af ganske samme Natur som naar Møllerne komme her med Andragende om, at vi ville indføre Told paa Mel for derved at beskytte Mølleindustrien, eller naar Saffierroedhjørnerne komme med et Andragende her om, at vi ved Lovbestemmelje skulle beskytte Saffierindustrien, eller naar Gardin- og Papir- og Lyssabrisanter og andre Fabrikanter ved Hjælp af Lovgivningen ønske en Beskyttelse af deres Produktion. Jeg er derfor meget glad over, at vi fra kompetent Side fra selve Boghandlerforeningen, have faaet dette slaaet fast som Indledning og Grundlag for vor Forhandling, at dette er en Beskyttelseslov. Men vil jeg sige, at jeg i og for sig i Princippet ikke har noget imod Beskyttelseslove, naar de vel at male funne udføres paa en saadan Maade, at det ikke bliver det hele Samfund, der kommer til at betale for og lide under de enkeltes Beskyttelse, hvilket jo imidlertid desto værre som oftest er Tilfældet. Det, som ved Behandlingen af denne Lov maa ske, maa være en rimelig Afvejelse af de Ulemper, som Lovens Vedtagelse kan medføre paa den ene Side, og de Fordele for den enkelte Person, den kan medføre paa den anden Side. Ulempene ved Lovens Vedtagelse ere allerede ved tidligere Behandlinger haa grundigt og udførligt fremhevede, at jeg ikke skal komme ind derpaa. Jeg skal kun ansøge, at en af

de vœsentligste Ulempen, der sikkert ikke vil udeblive, er dels, at man her i Landet vil blive afskærst fra mange Overstætter fra fremmede Sprog, som vi nu faa dels at de Overstætter, vi faa, ville blive vœsentlig dyrere, end de ere nu. Der er ogsaa andre Ulempar ved Sagen, men dem skal jeg, som sagt, ikke komme ind paa her, det vil der blive Lejlighed til at debattere siden. De Fordele, der funde opnaas ved Vedtagelsen af Loven, falde i to Klasser. Den ene er, at de Forsattere hvis Værker vilde Anlang i Ulandet, funne hindre, at de blive oversatte uden Overenskomst, altsaa navnlig hindre, at de blive oversatte uden Forsatterehonorar. Dernæst er det Boghandlerverdenens Frygt for, at en Del af de Boger, de nu have paa Forslag, skulle blive forlagte i Norge, hvis Danmark ikke bøder de samme Betingelser som Norge. Hvad det sørte angaaer, er det ogsaa noget, der udforlig har været debatteret før, og jeg tror, at det vil findes, at selv om det er et stort Antal af danske Forsattere, der nu oversættes i Ulandet, saa vil naar Spørgsmaalet bliver, hvor vidt disse Forsattere ogsaa vilde blive oversatte i Ulandet, naar der skal betales for Retten til at oversætte dem, deres Antal vilde reduceret, saa at der fun bliver meget faa Forsattere, hvis Boger have en saadan Betydning i Ulandet, at det kan ventes, at der vil blive betalt, i alt Talsd betalt noget betydeligt for Retten til at oversætte dem, og jeg skal næsten tro, at det vil vase sig, naar alt kommer til alt, at der bliver fun en enkelt Forfatter, nemlig Professor Julius Petersen, der har skrevet nogle fortællelige Mathematikbøger, som vil komme til at nyde nogen Fordel af det, der her er Tale om, i alt Talsd vil det blive meget faa. Hvad Boghandlerne angaaer, er det ganske sikkert, at der findes nogle Boghandler, som have og have haft adskillige Boger af norske Forsattere paa deres Forslag, og muligt er det jo, at de i Fremtiden vil miste dette eller en Del deraf. Jeg vil nu sige, at jeg tvivler meget paa, at de virkelig vil miste noget deraf. Jeg tror, at det er saaledes, at den Forsatter, der skriver en god Bog, vil altid høge at faa den Forsægger, som er den dygtigste og strøppeste i sit Slag, og som derfor ogsaa er i Stand til at betale mest. Det er sikkert af det Grund, at ikke ej anden